

ALLE FOR ÉN MOD MOBNING I SKOLEN

EN FOR ALLE
ALLE FOR ÉN
MOD MOBNING

ALLE FOR ÉN MOD MOBNING I SKOLEN

Alle børn skal have en god start på livet og en barndom uden mobning.

Minister for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby har derfor taget initiativ til en fælles aktionsplan mod mobning i dagtilbud, grundskole og på ungdomsuddannelser i Danmark. Initiativet er taget i samarbejde med Red Barnet, Børns Vilkår og Børnerådet. Mary Fonden har bidraget med faglig sparring.

I denne publikation til **elevrådene, lærerne, pædagogerne, ledelsen, forældrene og skolebestyrelserne i grundskolen** får du anbefalinger til, hvordan mobning kan forebygges og bekæmpes ved, at vi styrker de inkluderende fællesskaber. Anbefalingerne skal ses som opmærksomhedspunkter til skolernes generelle arbejde med børn og unges trivsel.

Der bliver allerede gjort en stor indsats for at forebygge og bekæmpe drillerier, mobning og ensomhed på landets skoler. Men der er behov for endnu større viden om, hvordan vi forebygger mobning, samt at mobning er et gruppefænomen, hvor alle i fællesskabet er med til at skabe en tryk eller utryk kultur. På folkeskoleområdet tegner trivselsmålingen i 2016 et positivt billede af elevernes trivsel. Trivselsmålingen viser dog også, at hver femte elev har oplevet mobning. Og bare ét tilfælde af mobning er ét for meget, da mobning kan have store konsekvenser for det enkelte barn.

Du kan læse den samlede aktionsplan på alleforenmodmobning.dk, hvor du også kan finde mere materiale om forebyggelse og bekæmpelse af mobning.

HVAD KAN ELEV RÅDET GØRE?

ELEVRÅDET kan være med til at udbrede kendskabet til skolens antimobbestrategi, så alle eleverne ved, hvad de skal gøre, hvis nogen bliver mobbet.

DET ER EN GOD IDÉ, at elevrådet altid er med til at udarbejde skolens antimobbestrategi, så der er klare retningslinjer for, hvad skolen gør, når der bliver mobbet. Elevrådet kan også være med til at sikre en ansvarsfordeling af, hvem der gør hvad i tilfælde af mobning, og at der bliver taget hånd om eventuel digital mobning.

NÅR SKOLERNE ARBEJDER med resultaterne om trivsel og mobning fra den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurderingen, er det vigtigt, at elevrådet spiller en rolle, når der skal laves opfølgninger på indsatser mod mobning på skolen.

SÆT I ELEVRÅDET FOKUS PÅ elevernes trivsel og inkluderende fællesskaber for alle – sammen med lærerne, pædagogerne og ledelsen.

SØRG I ELEVRÅDET FOR, at alle elever på skolen ved, at mobning kun kan forebygges og bekæmpes, hvis alle i fællesskabet trives og siger fra overfor mobning.

ARBEJD I ELEVRÅDET PÅ at styrke en tryk fællesskabskultur på hele skolen og i de enkelte klasser, og sæt fokus på, at eleverne siger fra online og offline til mobning – også når det er andre, der bliver mobbet.

VÆR I ELEVRÅDET MED TIL at opfordre eleverne til at involvere de voksne, når der er problemer med mobning og ensomhed.

HVAD KAN LÆRERNE OG PÆDAGOGERNE GØRE?

SOM LÆRER eller pædagog kan du understøtte de trygge fællesskaber blandt eleverne ved at have en anerkendende tilgang og sætte dig i deres sted.

SAMARBEJD med ledelsen, forældrene og eleverne om, hvordan I sammen kan skabe inkluderende fællesskaber, hvor der er plads til alle forskellige interesser, kompetencer, styrker og udfordringer.

I BØR ALTID være med til at udforme skolens antimobbestrategi, så der er klare retningslinjer for, hvad skolen gør, når der bliver mobbet. Der bør også være en ansvarsfordeling af, hvem der gør hvad, og der skal tages hånd om eventuel digital mobning.

NÅR SKOLERNE arbejder med resultaterne om trivsel og mobning fra den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurderingen, bør I altid være med – også når der skal laves opfølgninger på eventuelle indsatser mod mobning på skolen.

FORMULER sammen med eleverne mål for klassens fællesskab og trivsel ved skolestart på alle årgange. Tag løbende målene op og juster dem sammen.

ELEVERNE skal møde en fælles tilgang til god opførelse og ens normer for fællesskab hos de voksne. Derfor er det vigtigt, at I sammen med ledelsen sætter fokus på, at der er fælles retningslinjer for klasseledelse i personalegruppen.

ORGANISER undervisningen, så elevernes samarbejde og trivsel understøttes, og så alle har mulighed for at deltage aktivt. Sørg også for, at den enkelte elev bliver set, hørt og anerkendt.

SÆT I UNDERVISNINGEN FOKUS PÅ digital dannelse og god digital opførsel, så eleverne lærer at arbejde systematisk, kritisk og innovativt, og så de lærer at begå sig sikkert og etisk korrekt på de sociale medier.

SOM LÆRER ELLER PÆDAGOG er det vigtigt, at du forebygger drillerier og mobning ud fra et inkluderende børnesyn og det fællesskabsorienterede mobbesyn. Det er også en god idé at tale med eleverne om, hvad mobning er, så de selv kan være med til at stoppe mobning.

SØRG I HELE PERSONALEGRUPPEN FOR løbende at arbejde med de fælles værdier, som skolen bygger på. Gennem jeres holdninger og adfærd kan I skabe og fastholde en inkluderende skole- og klassekultur.

JERES TRIVSEL er vigtig. Sørg derfor for at skabe en inkluderende skolekultur, der omfatter både elever og voksne.

REFLEKTÉR løbende over dit eget og din kollegas arbejde med at styrke den inkluderende skole- og klassekultur.

SØRG FOR, i samarbejde med ledelsen, at du har den nødvendige viden og kompetencerne til at styrke trivslen og forebygge og stoppe mobning på skolen og i de enkelte klasser.

INDDRAG ledelsen og forældrene på skolen, hvis du er bekymret for, at der finder mobning sted blandt eleverne, eller hvis der er elever, som ofte står udenfor fællesskabet.

HVAD KAN FORÆLDRE TIL ELEVER GØRE?

VÆR OPMÆRKSOM PÅ, at du selv er en vigtig rollemodel, som dit barn identificerer sig med, iagttager og lærer af.

ENGAGÉR DIG så vidt muligt i hele klassens trivsel, og motivér dit barn til også at interessere sig for alle i børnefællesskaberne.

SÆT FOKUS I HJEMMET PÅ, at der skal være plads til forskellighed.

GØR HVAD DU KAN for at skabe et godt socialt miljø blandt klassens forældre.

GØR TRIVSEL TIL ET FAST PUNKT PÅ DAGSORDE- NEN til alle forældremøder, og reflekter over din og de andre voksnes holdning til børnefællesskaber. Tal om, hvordan I sammen forebygger mobning og styrker trivslen i klassen.

HAV FOKUS PÅ, at dit barn lærer at løse konflikter selv og sammen med jævnaldrende. Men vær altid klar til at hjælpe, hvis børnene ikke selv kan finde ud af det sammen.

TAL LOBENDE MED DIT BARN om, at man skal gå til en voksen, hvis man er ensom eller bliver mobbet, eller hvis andre børn på skolen er ensomme eller bliver mobbet.

INDDRAG skolens lærere, pædagoger eller andre forældre på skolen, hvis du er bekymret for, at der foregår mobning, eller om der er nogen børn, som ofte står udenfor børnefællesskaberne.

TAL LOBENDE MED DIT BARN om, hvordan man bruger de sociale medier på en god og respektfuld måde, så de undgår deling af krænkende beskeder og billeder.

HVAD KAN SKOLEBESTYRELSEN GØRE?

PRIORITÉR skolens trivselsindsats højt.

SOM SKOLEBESTYRELSE har I sammen med skolens leder ansvar for, at der udarbejdes et værdiregelsæt og en antimobbestrategi. Det er en god idé, at I inddrager børn, unge, elevråd, fagfolk og forældre i arbejdet.

ALLE ELEVER, FAGFOLK OG FORÆLDRE skal kende værdiregelsættet og antimobbestrategien, så de kan bidrage til at forebygge og bekæmpe mobning.

VÆR SIKKER PÅ, at antimobbestrategien indeholder klare retningslinjer for, hvad skolen gør, hvis der bliver mobbet. Strategien skal være helt klar på, hvem der gør hvad, og den skal tage stilling til eventuel digital mobning.

I BØR I SKOLEBESTYRELSEN løbende revidere værdiregelsættet og antimobbestrategien på baggrund af resultaterne fra den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurderingen.

ARBEJD I SKOLEBESTYRELSEN PÅ at skabe et uformelt forældresamarbejde, og sæt i samarbejde med lærere, pædagoger og ledelse fokus på at inddrage sårbare familier.

ALLE F

FOR EN

HVAD KAN LEDELSEN GØRE?

SAMARBEJD med lærere og pædagoger, skolebestyrelse, forældre og elever om, hvordan I kan skabe lærerige og inkluderende fællesskaber, hvor der er plads til alles interesser, kompetencer, styrker og udfordringer.

SOM LEDER har du sammen med skolebestyrelsen ansvar for, at antimobbestrategierne bliver udarbejdet. Det er en god idé, at I inddrager børn, unge, elevråd, lærere, pædagoger og forældre i arbejdet. Den skal være en del af hverdagen, så alle kender strategien, og have klare retningslinjer for, hvem der gør hvad i tilfælde af mobning. Strategien bør også tage stilling til eventuel digital mobning.

BRUG i samarbejde med skolebestyrelsen resultaterne fra den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurderingen til løbende at forebygge og bekæmpe mistrivsel og mobning både på skolen og i de enkelte klasser. Sørg også for at inddrage elever, lærere, pædagoger og forældre i de løbende opfølgninger.

ANLÆG en helhedsorienteret indsats for trivsel og mod mobning i skolen, hvor alle medarbejdere, elever og forældre involveres. Særligt elevrådet og forældrene i skolebestyrelsen skal involveres i arbejdet.

TAG ANSVAR FOR, at elever på alle klasstrin sammen med lærere og pædagoger hvert år sætter mål for klassens fælleskab og trivsel. Sørg for, at målene løbende evalueres og justeres.

SÆT FOKUS PÅ, at der er fælles retningslinjer i personalegruppen for klasseledelse. Det skaber trygge klassefællesskaber og sikrer, at eleverne har en fælles forståelse for, hvad god opførsel er – og hvordan man er sammen i et fællesskab.

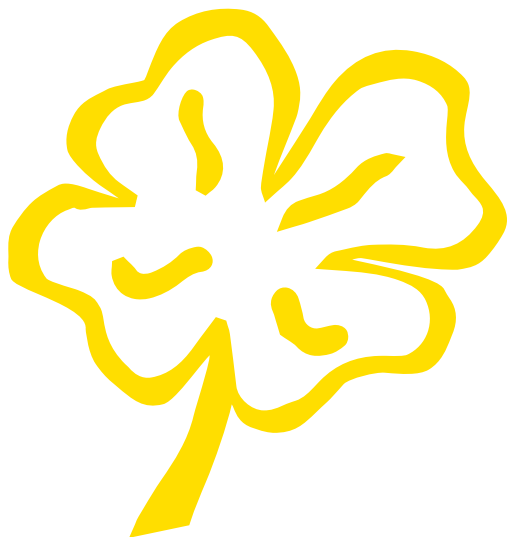
SÆT FOKUS PÅ, at underviserne arbejder med digital dannelse og god digital opførsel, så eleverne lærer at arbejde systematisk, kritisk og innovativt – og kan begå sig sikkert og etisk korrekt på de sociale medier.

PRIORITÉR, at personalegruppen løbende reflekterer over eget og kollegaers arbejde med at styrke en inkluderende skole- og klassekultur.

SORG FOR, at hele personalegruppen løbende arbejder med de fælles værdier, som skolen bygger på. Gennem jeres holdninger og adfærd kan I skabe og fastholde en inkluderende skole- og klassekultur.

SÆT FOKUS PÅ gode overgange fra dagtilbud til skole, og på at værdier som fællesskab og venskab italesættes i overgangen.

PRIORITÉR, at der uddannes ressourcepersoner på skolen, der kan udbrede og forankre viden om mobning og digital dannelse, så alle lærere og pædagoger kan styrke trivslen og stoppe mobning.

HVAD GØR VI, NÅR MOBNING ER EN REALITET?

- ANBEFALINGER TIL ALLE I SKOLEN

ALLE PÅ SKOLEN skal kende antimobbestrategien, så de ved, hvad de skal gøre, når mobning er opstået. Det er også vigtigt, at eleverne ved, hvor de skal henvende sig, når de selv eller andre bliver mobbet.

LEDELSEN, LÆRERE OG PÆDAGOGER har en konkret handleplan for at stoppe mobningen i samarbejde med elever og forældre.

LEDELSEN, LÆRERNE OG PÆDAGOGERNE har ansvar for at tage hånd om elevernes trivsel. De skal reagere, hvis de finder ud af, at nogen bliver mobbet. Det er også de voksnes ansvar, at der bliver set på hele kulturen på skolen og i den enkelte klasse, når mobning er en realitet – ikke kun på det enkelte offer for mobningen.

INGEN ELEVER skal føle sig overset eller afvist, når de har brug for hjælp fra en voksen.

INDSATSER i forhold til enkelte elever eller grupper af elever kan aldrig stå alene. Ledelse, lærere og pædagoger skal sørge for en helhedsorienteret indsats mod mobning i samarbejde med eleverne og deres forældre.

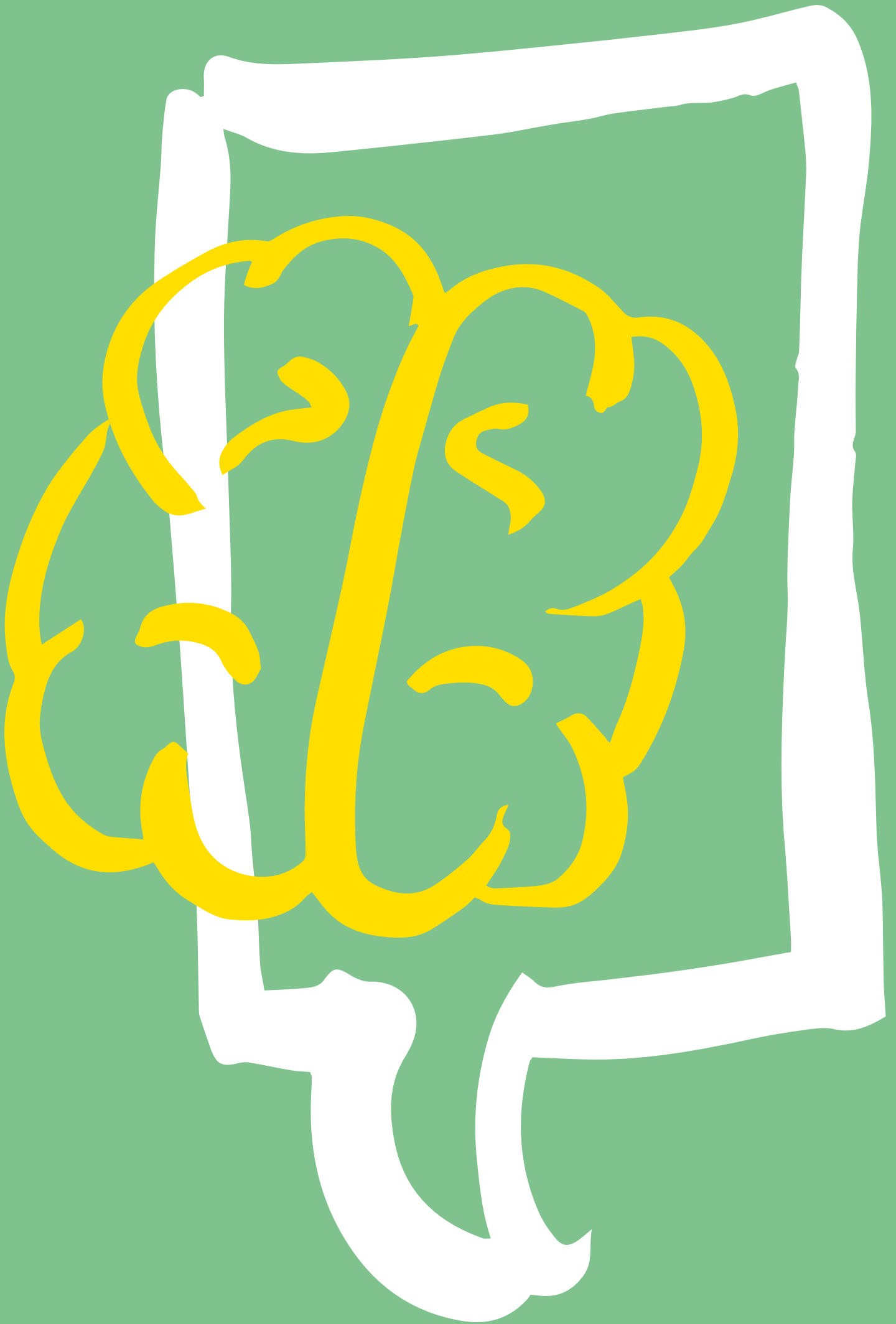
LÆRERE, PÆDAGOGER OG LEDELSE skal sikre en tryk og inkluderende skole- og klassekultur. De voksne skal være rollemodeller for eleverne.

LÆRERE, PÆDAGOGER OG LEDELSE skal involvere hele forældregruppen og skolebestyrelsen og sørge for, at der bliver samarbejdet omkring fællesskabet og trygheden på skolen og i de enkelte klasser.

SELV SOM ERFAREN LÆRER, PÆDAGOG ELLER LEDER er det en god idé at søge råd, hjælp og vejledning på alleforenmodmobning.dk.

FAGFOLK, SKOLENS RESSOURCEPERSONER, PPR, SSP OG MEDIERÅDET står klar med råd, hjælp og vejledning til lærerne, pædagogerne eller ledelsen. Brug dem.

DENNE PUBLIKATION ER EN DEL AF SAMARBEJDET MELLEM MINISTERIET FOR BØRN, UNDERVISNING OG LIGESTILLING, RED BARNET, BØRNS VILKÅR OG BØRNERÅDET OM AT FOREBYGGE OG BEKÆMPE MOBNING BLANDT BØRN OG UNGE. PUBLIKATIONEN ER ET UDDRAG AF EN SAMLET AKTIONSPLAN FOR 0-18 ÅRSOMRÅDET. MARY FONDEN HAR GJENNEM UDARBEJDELSEN AF AKTIONSPLANEN BISTÅET MED VIDEN OG FAGLIG SPARRING TIL INDHOLDSAFSNITTENE.